

למורה:

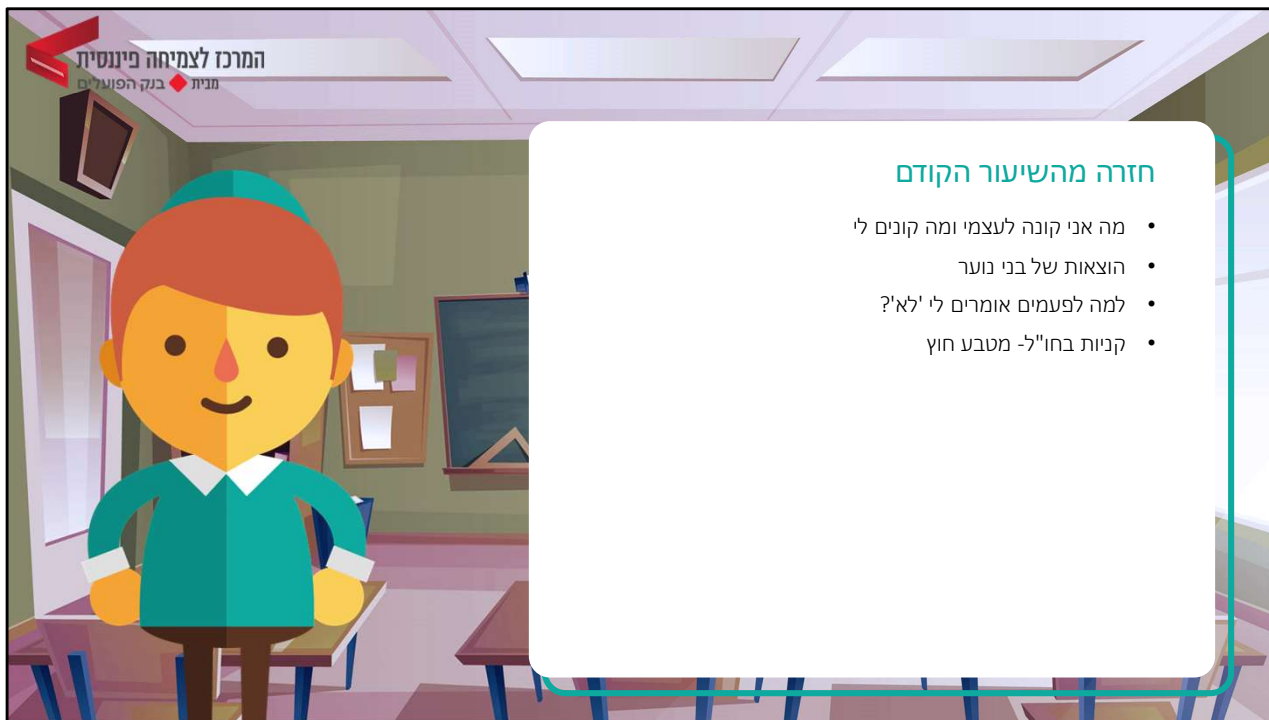
זהו שיעור מס' 4 בתכנית "חינוך לאחריות" המיועד לכיתות ז'-ח'. מיקום השיעור ברצף הלמידה: שיעור רביעי בתכנית, תחת חטיבת "העלויות האמתיות של החיים": אחרי שיעור מס' 3- 'הוצאות הקשורות אליי' ולפני שיעור מס' 5 'האם אני שולט בכסף שלי?'. עדיף לסדר את הכיתה בצורת ח' בשביל שיהיה מקום לפעילויות השונות במהלך השיעור.

נושאי השיעור:

- מוסדות פיננסיים
- חשבון בנק (עו"ש)
- אמצעי תשלום
- משיכת יתר

ציוד נדרש לשיעור:

- להצגת המצגת: מחשב עם חיבור לאינטרנט, מקרן, רמקולים (מומלץ- להקרנת סרטון)
- נספח א'- שקף 16

למורה (2 דק')

בצעי חזרה על השיעור הקודם. **אמרי:** השיעור הקודם היה השיעור השלישי שלנו: דברנו קצת על מה ההורים קונים לנו ומה אני קונה לעצמי. בנוסף דיברנו על ההוצאות הנפוצות של בני נוער בגילכם.

שאלי: מישהו רוצה להזכיר אילו סיבות יכולות להיות לכך שההורים לא מוכנים לקנות לנו דברים שאנחנו רוצים? **אספי** תשובות.

שאלי: דיברנו גם על קניות המבוצעות בחו"ל. מישהו רוצה להזכיר לנו מהו מטבע חוץ (מט"ח)? מה הכוונה ב"שער הדולר"? **אספי** תשובות ו**חדדי** את הנושא במידת הצורך.

שאלי לבסוף: האם יש משהו לא מובן מהשיעור הקודם?

אמרי: בשיעור זה אנו נעסוק במוסדות פיננסיים שונים, בחשבון בנק ואמצעי תשלום שונים.

למורה: (4 דק')

שאלי: מהו לדעתכם מוסד פיננסי? **אספי** תשובות **והסבירי:** מוסד פיננסי, או מוסד כספי בעברית, כשמו כן הוא, מתעסק בכסף. עיקר עיסוקם של מוסדות כספיים הוא מסחר בכסף באופנים שונים (הלוואות, פיקדונות, ניירות ערך...), זאת אומרת, מתן שירותים שונים הקשורים בכסף. אילו מוסדות פיננסיים אתם מכירים (בנקים)

שאלי: מהו תפקידו של הבנק? **אספי** תשובות אפשריות: (לשמור לנו על הכסף, למשוך ממנו כסף, הלוואות ועוד...)

הסבירי: בנק הוא מוסד פיננסי שעיסוקו העיקרי הוא טיפול ותיווך בכסף. אנו מפקידים בבנק את הכסף שלנו ומושכים ממנו כאשר אנו צריכים.

הוסיפי: ישנם מוסדות פיננסיים נוספים כמו:

- בנקי חוץ (בנקים ממדינות אחרות)
- חברות כרטיסי אשראי (יילמד בהמשך השיעור יותר לעומק)
- חברות ביטוח

הרחבה למורה:

בנק הוא מוסד פיננסי שעיסוקו העיקרי הוא טיפול ותיווך בכסף. פעולות הבנק הן: קבלת פיקדונות כספיים מפרטים, עסקים ותאגידיים במסגרת חשבונות שקים, חיסכון או השקעה ומתן הלוואות לאחרים. הבנק ממלא תפקיד חשוב בכלכלה, בכך שהוא מתווך בין אלו שיש

להם כסף שאינו דרוש להם באופן מיידי לבין אלו המבקשים להשתמש בממון זה למגוון מטרות. הבנק משלם לראשונים וגובה מהאחרונים ריבית, שהיא מחיר השימוש בכסף

למורה: (4 דק')

שאלי: איזה בנקים אתם מכירים? (פועלים, מזרחי, לאומי, דיסקונט, וכו'...) **הסבירי:** קיימים שני סוגים של בנקים:

- הבנק המסחרי - מוסד פיננסי שעיסוקו העיקרי הוא טיפול ותיווך בכסף. אלו הם הבנקים שאתם מכירים ושהורכים הם לקוחות שלהם. כמו למשל, בנק פועלים ושאר הדוגמאות שהבאתם. הם נותנים שירותים לנו לצרכנים וגם לעסקים שונים.
- הבנק המרכזי הוא הבנק של המדינה. יש לו 3 מטרות מרכזיות:
 - פיקוח על הבנקים – לבדוק שכל הכסף והחשבונות מנוהלים כשורה ושאינ בעיות מיוחדות.
 - ייצור כסף – ייצור מטבעות והדפסה של שטרות של המטבע המקומי של המדינה.
 - טיפול בתלונות שיש לאנשים על הבנקים שלהם.

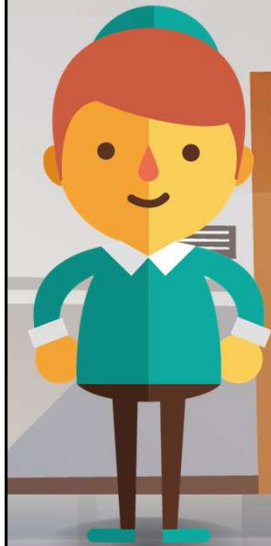
שירותיו של הבנק המסחרי

- ניהול חשבונות שוטפים (עובר ושב)
- ניהול חסכונות ופיקדונות
- מתן הלוואות לציבור
- מתן אפשרות לביצוע פעולות בהוראות קבע
- מתן הרשאה לחיוב חשבון
- שימוש בכרטיסי אשראי

למורה: (2 דק')

הציגי את שירותיו של הבנק המסחרי:

- **ניהול חשבונות שוטפים** (עובר ושב) - חשבון עו"ש הוא חשבון אשר בו ננהל את רוב הפעילות הבנקאית שלנו: הפקדת כספים, משיכת כספים ועוד. (יילמד בשקף הבא).
- **ניהול חסכונות ופיקדונות** - בשיעורים הבאים נלמד יותר לעומק על חסכונות אך כדאי שתדעו שגם בבנק ניתן לעשות תכנית חיסכון לתקופה קצרה או ארוכה למען מטרה מסוימת או למקרה חירום.
- **מתן הלוואות לציבור** - אנשים אשר זקוקים להלוואת כסף, בין אם למקרה חירום או למען פתיחת עסק, חתונה ועוד.. יכולים לקחת הלוואה מהבנק ולהחזיר לו בשנים שאחרי (יילמד יותר לעומק שיעורים הבאים)
- **מתן אפשרות לביצוע פעולות בהוראות קבע** - אני יכול לתת לבנק הוראה להעביר סכום כסף קבוע אחת לחודש מהחשבון שלי למטרות שונות כמו: חיסכון / תשלום הלוואה או העברה לחשבון של אדם אחר.
- **מתן הרשאה לחיוב חשבון** - אני יכול לתת לחברה חיצונית רשות לחייב את החשבון שלי (לדוגמא, חברת הסלולר שלי יכולה לגבות ממני בכל חודש סכום שונה בהתאם לשימוש שלי).
- **שימוש בכרטיסי אשראי** - יילמד בשקפים הבאים

חשבון בנק

חשבון בנק הוא חשבון כספי במוסד בנקאי (כמו קופה וירטואלית), המייצג כמה כסף יש ללקוח באותו חשבון.

מהו חשבון עובר ושב?

החשבון דרכו אנו מנהלים את רוב הפעילות הכלכלית השוטפת שלנו: אליו מופקד הכסף שאנו מרוויחים בעבודה וממנו אנו מושכים את הכסף ומשלמים עבור שירותים ומוצרים שונים.

שימו לב!

ישנם חשבונות בהם הלקוח נדרש לשלם עמלות על ביצוע פעולות מסוימות
חשבון צעיר מנוהל בחינם

למורה: (3 דק')

הסבירי: חשבון בנק הוא חשבון כספי במוסד בנקאי, המייצג כמה כסף יש ללקוח באותו חשבון.

דמיינו את החשבון כמו מעיין קופה שבה אתם שומרים את הכסף שלכם, רק שבמקום הקופה, הבנק "שומר" לכם עליו. לדוגמא, אם בחשבון יש 1000 שקל, אז יש לכם 1000 שקל ששמורים בבנק אבל שייכים לכם.

הסבירי: ישנם כמה סוגים של חשבונות בנק וללקוח אחד יכולות להיות כמה חשבונות שונים במקביל באותו בנק. החשבון הנפוץ ביותר נקרא חשבון "עובר ושב".
שאלי: מהו חשבון עובר ושב- עו"ש? אספי תשובות.

הסבירי: חשבון עובר ושב הוא החשבון דרכו אנו מנהלים את רוב הפעילות הכלכלית השוטפת שלנו: אליו מופקד הכסף שאנו מרוויחים וממנו אנו מושכים כסף ומשלמים עבור שירותים ומוצרים שונים. היתרה בחשבון העו"ש מייצגת את המאזן שלנו- כמה כסף יש לנו בחשבון.

שאלי: איך הבנקים מתקיימים? ממה הם מרוויחים כסף?

הסבירי: בנקים מרוויחים כסף מפעילות עסקית ומהשקעות של לקוחות וגם מניהול חשבונות. ישנם חשבונות בהם ביצוע פעולות מסוימות עולה כסף, לדוגמא, כאשר מושכים כסף מכספומט, לפני ביצוע הפעולה מופיעה על המסך הודעה שהפעולה תעלה לנו מס' שקלים. הסכום שאנחנו משלמים על ביצוע הפעולות נקרא **עמלה**.

הדגישי: ישנם חשבונות שהניהול שלהם הוא בחינם למשל חשבון צעיר.

הרחבה למורה:

חשבון בנק הוא חשבון כספי במוסד בנקאי, הנוצר כתוצאה מחוזה בין בנק ללקוח. סכום הכסף בחשבון מייצג את גובה החיובים או הזכויות הקיימות לכל אחד מהצדדים כלפי משנהו.

בעל חשבון עשוי להפקיד כסף בחשבונו בדרכים שונות:

- הפקדת מזומנים בחשבון, באמצעות פקיד בסניף הבנק או באמצעות כספומט, מסוף אוטומטי לשירותי בנקאות.
- הפקדת המחאה בחשבון.
- העברת כספים מחשבון בנק אחר, כגון העברת משכורת מחשבון הבנק של המעביד לחשבונות הבנק של עובדיו.

יתרה בחשבון 19,999.59
חסגרת עו"ש 0.00
יתרה למשיכה 19,999.59

תקופה: 30 ימים אחרונים סוג פעולה: כל הפעולות סכום: כל הסכומים

תאריך	הפעולה	חובה	זכות	יתרה בש"ח
ד' 27/02/19	הפק. שיק במכונה		4,500.00	19,999.59
א' 17/02/19	משיכה מבנקט	400.00		15,499.59
ו' 15/02/19	ויזה	2,096.46		15,899.59
ו' 15/02/19	הפקדה לפקדון	150.00		17,996.05
ו' 15/02/19	CashBack זיכוי		5.23	18,146.05
ב' 11/02/19	טן חברה לדלק ב	310.59		18,140.82
א' 10/02/19	שיק	1,800.00		18,451.41
א' 10/02/19	ויזה	39.90		20,251.41
ו' 08/02/19	זיכוי מדיסקונט		2,363.00	20,291.31

למורה: (2 דק')

הסבירי: זהו תדפיס לדוגמא של חשבון העובר ושב של לקוח בנק. ניתן לראות בראשית העמוד את היתרה הנוכחית (19,999 שקל) ובטבלה מתחת את הפעולות האחרונות שנעשו.

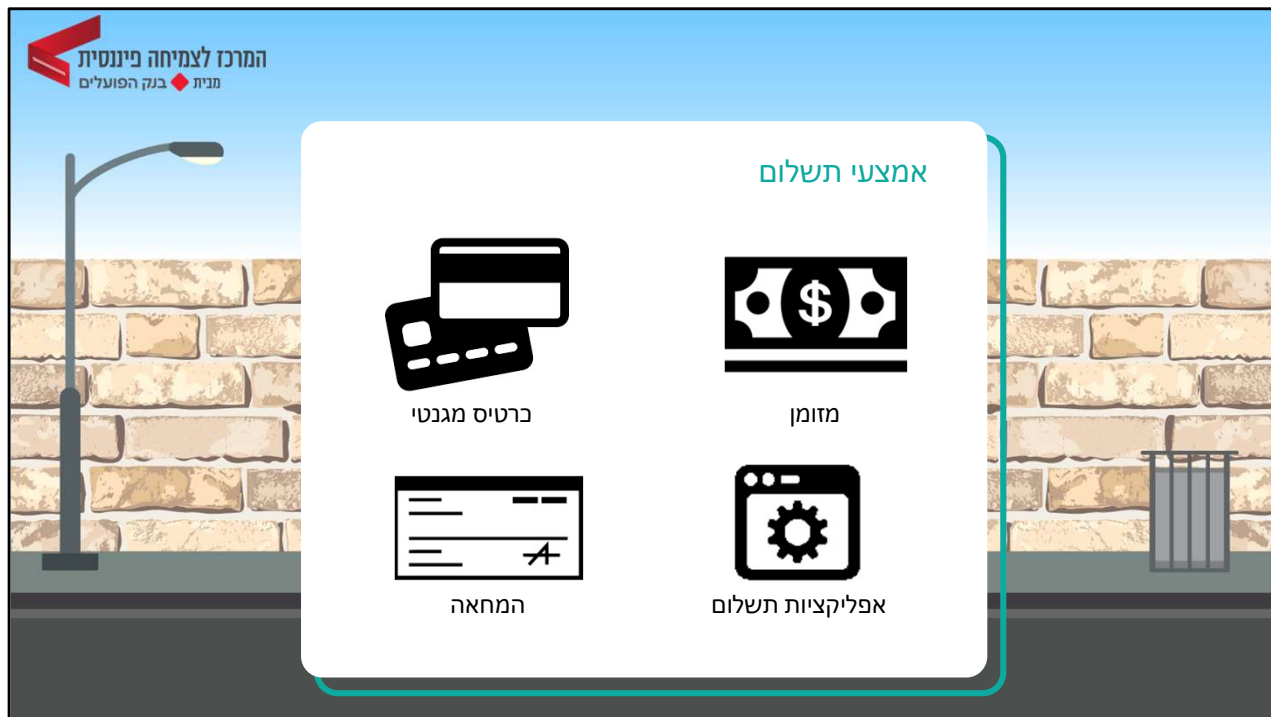
שאלי: מה לדעתכם ההבדל בין הסכומים האדומים לירוקים? הסבירי: האדומים מציינים את ה"הורדות" של הלקוח, זאת אומרת את ההוצאות שלו (משיכה מהבנקט, שימוש בכרטיס אשראי, תדלוק בתחנת דלק ועוד), בעוד הסכומים הירוקים מציינים את ההכנסות של הלקוח ע"י הפקדת שיק למשל.

שאלה למחשבה מהשיעור הקודם:
באילו דרכים ההורים שלכם נוהגים לשלם-
מזומן או כרטיס אשראי?

למורה: (1 דקה)

שאלי את התלמידים: בסוף השיעור הקודם הצגתי בפניכם את השאלה הבאה: "באילו דרכים ההורים שלכם נוהגים לשלם- במזומן או בכרטיס אשראי?" האם אתם מכירים עוד אמצעי תשלום?
אספי תשובות

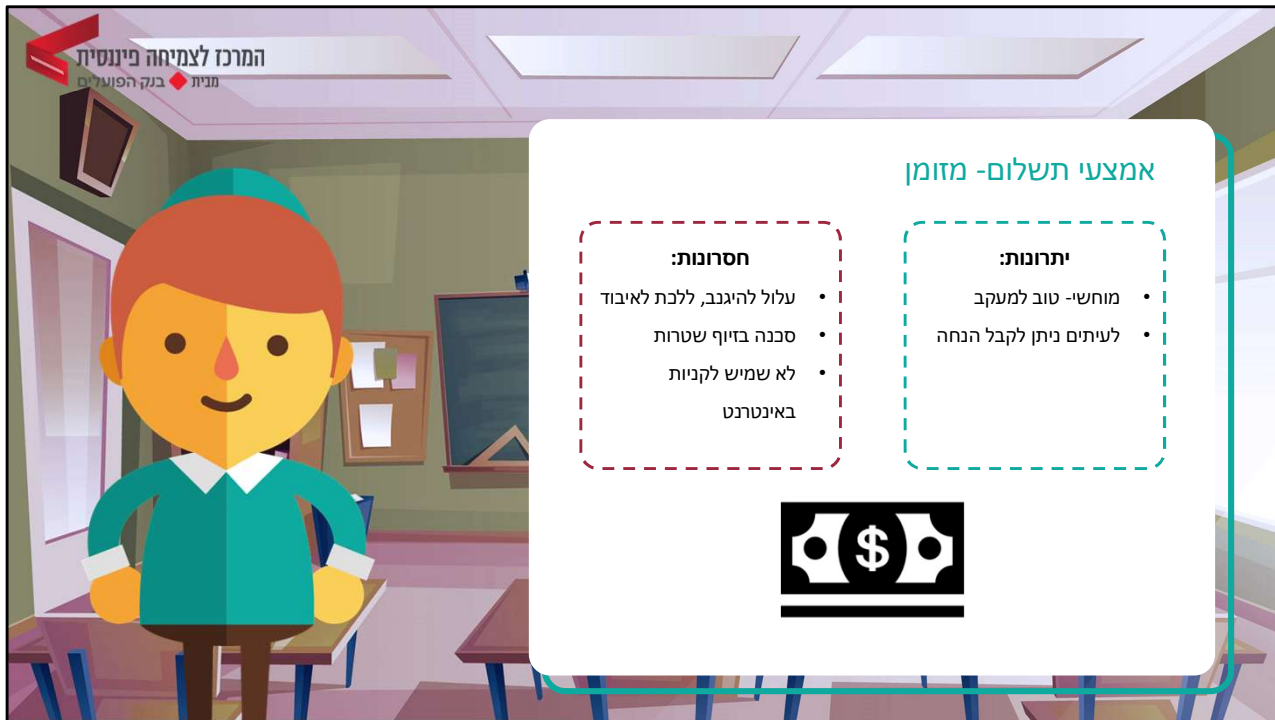
למורה:

שאלי את התלמידים:

אמרי: אז כפי שאתם אולי יודעים, ישנם מספר דרכים להשתמש בכסף שלנו ולשלם איתו. הנפוצים ביותר הם:

- מזומן
- כרטיס מגנטי (אשראי ודיירקט)
- המחאה (צ'ק)
- אפליקציות תשלום

הדגיש: דרך נוספת לתשלום היא באמצעות פעולת העברת כסף מהחשבון שלי לחשבון אחר. פעולה זו יכולה להתבצע על ידי כניסה שלי לאפליקציית הבנק וביצוע הפעולה באופן עצמאי או על ידי מתן הוראה לבנקאי.

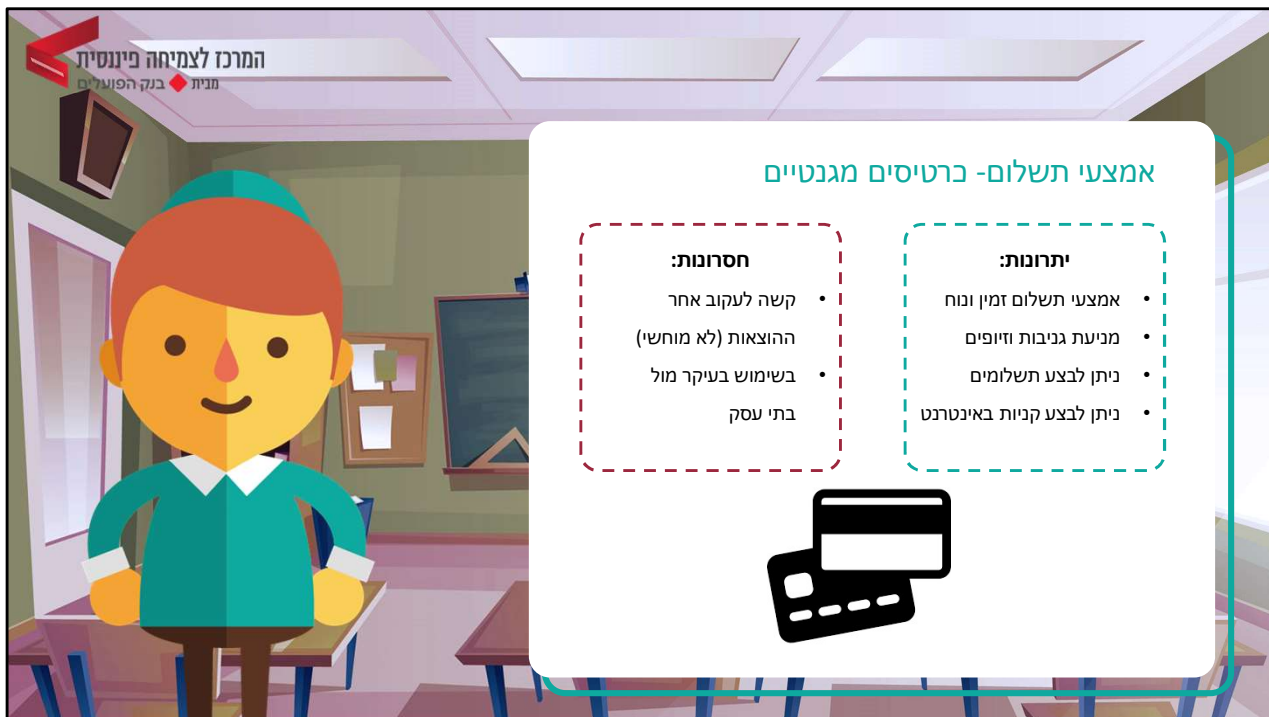
למורה: (4 דק')

מזומן:

אמרי: אמצעי התשלום הראשון שנדבר עליו הוא המזומן. **שאלי:** למה שטרות ומטבעות נקראים "מזומן"? (כי זהו אמצעי תשלום "זמין")

מה הם היתרונות והחסרונות בשימוש במזומן לדעתכם? **אספי** תשובות ו**חשפי** את היתרונות והחסרונות:

יתרונות: מזומן הוא מוחשי, ניתן לראות אותו בעיניים ולכן יותר קל לבצע מעקב אחר הכסף שנמצא בארנק. בנוסף, ישנם מקומות שנותנים הנחה בקנייה כאשר משלמים במזומן.
חסרונות: מזומן עלול להיגנב או להיאבד. ישנה סכנה לקבל כסף מזויף וגם לא ניתן לבצע קניות באינטרנט עם מזומן.

אמצעי תשלום - כרטיסים מגנטיים

חסרונות:

- קשה לעקוב אחר ההוצאות (לא מוחשי)
- בשימוש בעיקר מול בתי עסק

יתרונות:

- אמצעי תשלום זמין ונוח
- מניעת גניבות וזיופים
- ניתן לבצע תשלומים
- ניתן לבצע קניות באינטרנט

למורה: (4 דק')

כרטיסים מגנטיים:

הסבירי: אמצעי התשלום השני שנדבר עליו הוא הכרטיס המגנטי (יש עליו פס מגנטי עם מידע) שמקושר ישירות לחשבון הבנק. יש להעבירו ("לגהץ") במסוף על מנת לבצע תשלום. ישנם כרטיסים לחיוב מידי (דיירקט) וישנם כרטיסי אשראי שההורדה מהחשבון בפועל מתרחשת אחת לחודש.

הוסיפי: ישנם כרטיסים מקומיים אשר עובדים רק בתחומי ישראל וכרטיסים בינלאומיים איתם ניתן לרכוש באתרי אינטרנט מחו"ל וכן בעת נסיעה לחו"ל.

שאלי: מה הם היתרונות והחסרונות לדעתכם של כרטיס אשראי? **אספי** תשובות **וחשפי** בשקף:

יתרונות:

- כרטיס אשראי הוא אמצעי תשלום זמין ונוח (אין צורך להיסחב עם הרבה כסף מזומן), ובכך בעצם ניתן למנוע גניבות של כסף וזיופים.
- ניתן לשלם בתשלומים: לבצע רכישה של מוצר ובמקום לשלם עליו במכה אחת, ניתן לפרוס את התשלום לכמה חודשים. (למשל קנייה של 1000 שקל שאפרוס ל-10 תשלומים = 100 שקל בכל חודש למשל 10 חודשים).
- ניתן לבצע קניות באינטרנט ובטלפון.

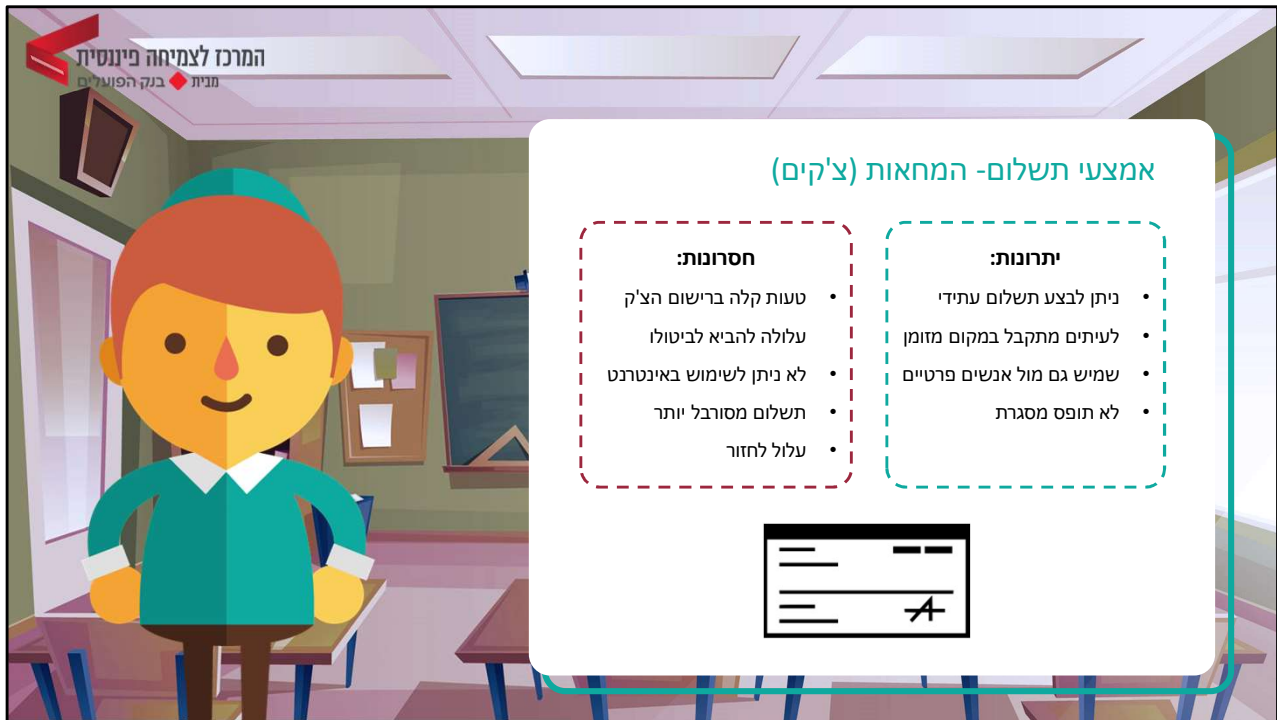
שאלי: במידה וכרטיס האשראי נגנב.. האם הגנב יוכל לקנות באמצעותו מוצרים או שירותים?

הדגישי: התשובה היא כן.. אם בחנות לא ידרשו להציג תעודת זהות או כל אמצעי זיהוי אחר, הגנב יוכל לשלם באמצעות כרטיס האשראי ללא כל בעיה לכן.. יש לדווח לחברת האשראי על אובדן או גניבת כרטיס באופן מיידי כדי שהכרטיס יבוטל כמה שיותר מהר. בכל אופן, היות שיש ביטוח, גם אם בוצעו רכישות בכרטיס לאחר הגניבה, סכום הרכישות יוחזר ללקוח.

חסרונות: אך מנגד, מאחר והכסף לא מוחשי קשה לראות אותו "מתבזבז" ועל מנת לעשות עליו מעקב צריך לבדוק את מצב החשבון.

הרחבה למורה:

כרטיס אשראי (Credit card) הוא סוג של כרטיס חיוב, המשמש כאמצעי תשלום חליפי למזומנים, כשלרוב הלקוח מחויב בו עבור העסקה במועד מאוחר ממועד ביצוע העסקה. בישראל, מוסדר השימוש בכרטיסי אשראי באמצעות חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986. על פי סקר הלמ"ס ל-2013, ל-84% ממשקי הבית בישראל ישנו לפחות כרטיס אשראי אחד. כרטיס אשראי יכול להיות מונפק פיזית, לרוב בצורת כרטיס פלסטיק עם פס מגנטי או שבב המכילים את נתוני הזיהוי, או להיות וירטואלי, כך שישמש כנתון הנמסר לצורך חיוב בעסקאות הנעשות באינטרנט או בשיחת טלפון. בשעה שהלקוח משלם על קנייה באמצעות כרטיס האשראי, חברת האשראי מעבירה את הכסף לספק הסחורה בהתאם לתנאי הסכם הסליקה בין השניים, ואילו הלקוח מחויב על פי רוב במועד דחוי.

למורה: (4 דק')

המחאות (צ'קים)

הסבירי: צ'ק הוא דף נייר שרשומים עליו פרטיו של המשלם והוא מקושר לחשבון הבנק שלו. על הצ'ק יש לרשום את שמו של מקבל הכסף, סכום ותאריך. ויש לחתום על הצ'ק. על מקבל הצ'ק ללכת לבנק ולהפקיד את הצ'ק. הבנק בודק את הצ'ק ומבצע את ההעברה הכספית שרשומה עליו מרושם הצ'ק למקבלו. **שאלי:** מה לדעתכם היתרונות והחסרונות של המחאות?

אספי תשובות והסבירי את יתרונותיו וחסרונותיו של הצ'קים:

יתרונות:

- מאוד נוח להשתמש לתשלומים עתידיים קבועים כמו שכר דירה מאחר וניתן לרשום בו תאריך עתידי ורק כאשר הוא יגיע יהיה ניתן להעביר את הכסף.
- לעיתים הוא מתקבל במקום מזומן
- בניגוד לכרטיס אשראי אשר מתקבל בבתי עסק, ניתן להשתמש בצ'קים גם מול אנשים פרטיים, ז"א שניתן לשלם איתם לחבר, מכר.
- שיק לא תופס מסגרת אשראי – **הסבירי:** **מסגרת אשראי** היא גובה הסכום שהבנק מאפשר ללקוח להוציא בכל חודש (גם אם החשבון שלו נמצא במינוס). מסגרת האשראי קובעת בעצם את המינוס המקסימלי שהלקוח יכול להגיע אליו באישור הבנק. כשמשלמים בכרטיס אשראי ומחלקים את הסכום לתשלומים, כל תשלום עתידי תופס את מסגרת האשראי של אותו חודש. בניגוד לכך, כאשר נותנים שיקים עתידיים, מסגרת האשראי

אינה מושפעת מכך.

חסרונות:

- לא ניתן להשתמש בצ'ק לתשלום באינטרנט
- צ'ק הינו אמצעי תשלום מסורבל יותר - מקבל הצ'ק צריך ללכת להפקיד אותו בבנק ועד שיעשה זאת הוא לא יכול לדעת אם הצ'ק באמת יתקבל או לא (למשל, אני יכולה להביא למישהו צ'ק על סך מיליון שקל אבל הוא לא יתקבל בגלל שאין לי מיליון שקל בבנק).
- כל טעות קטנה ברישום הצ'ק עלולה להביא לביטולו ולכן צריך לוודא שכל הפרטים נכונים בעת כתיבת צ'ק.
- במידה ואין יתרה מספיקה בחשבון, השיק עלול לחזור. לשיק שחוזר יש השלכות בחוק. חשבון נותן השיק עלול להיות מוגבל אם חוזרים מספר מסויים של שיקים.
- **הוסיפי ואמרי:** שיק שזמן פירעונו הוא ביום קבלתו נקרא **שיק מיידי**, שיק שזמן פירעונו מאוחר יותר מיום קבלתו הוא נקרא **שיק דחוי**.

הרחבה למורה:

המחאה (המכונה גם שֶׁק, שיק או צ'ק) היא שטר שבו מורה אדם או ישות משפטית אחרת (המכונה "המושך" בדיני השטרות) לבנק (המכונה "הנמשך" או "הקבל" בדיני השטרות) למשוך מחשבונו כסף לצד ג' (המכונה "הנפרע" בדיני השטרות), בזמן שנקבע מראש. ההמחאה, כשטר, ניתנת להסבה (אלא אם כן הגביל המושך את הסבת ההמחאה על פני ההמחאה, והתקיימו התנאים המשפטיים המאפשרים זאת), ובמקרה זה יכול הנסב (הוא האדם לטובתו הוסבה ההמחאה) לדרוש את הפרעון מן המושך או מן המסב. על ההמחאה יהיו רשומים הפרטים הבאים:

- שם המוסד הפיננסי
- המוטב
- תאריך ההנפקה
- סכום התשלום
- המושך, האדם או הישות כותבי ההמחאה
- חתימת המושך
- פרטי המחאה לקריאה ממוכנת

למורה: (4 דק')

אפליקציות תשלום

הסבירי: אפליקציות תשלום מאפשרות להעביר כספים לאנשים שנמצאים ברשימת אנשי הקשר בסלולרי ובתנאי שאותה אפליקציה מותקנת גם אצלם.

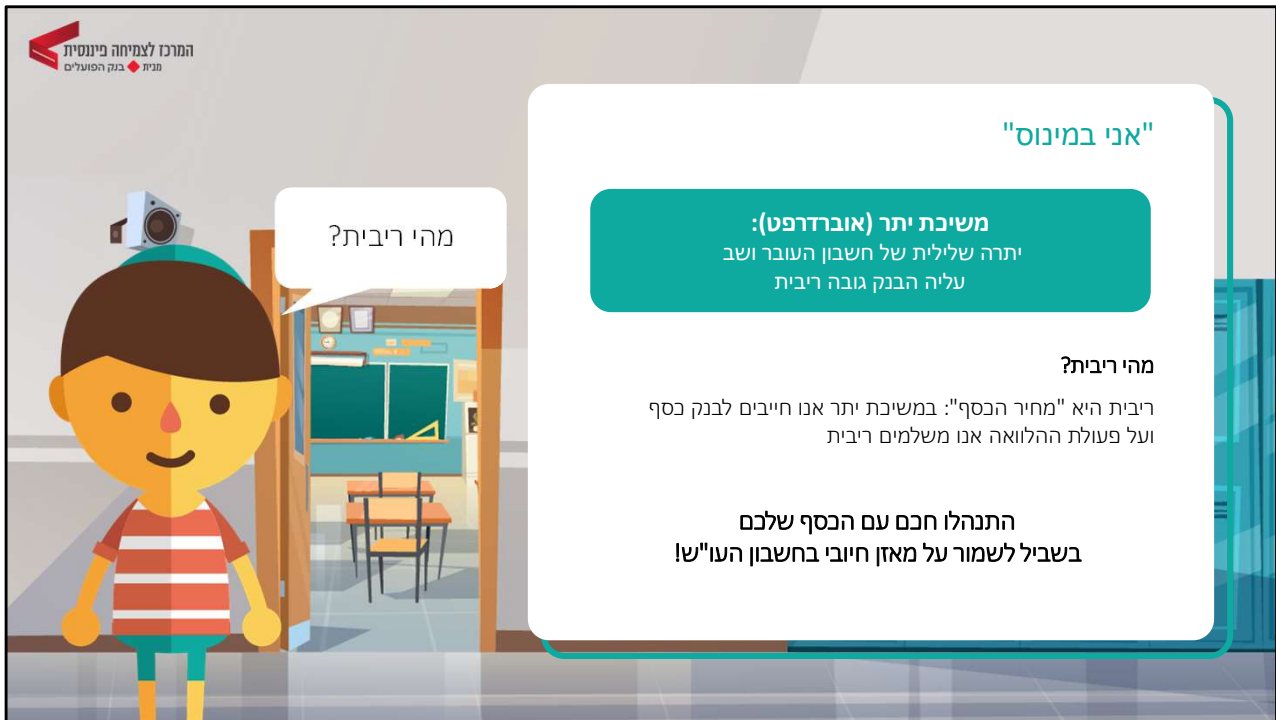
שאלי: מישהו מכיר אפליקציות לתשלום? (ביט, פפרפיי, פייבוקס).

הסבירי את יתרונותיהן וחסרונותיהן של אפליקציות תשלום:

יתרונות: התשלום באמצעות האפליקציות הוא נוח ופשוט. במהלך התקנת האפליקציה יש צורך להגדיר כרטיס אשראי אם רוצים להעביר כסף, וחשבון בנק כדי לקבל כסף. באמצעות האפליקציה ניתן להעביר כסף לאנשי הקשר בסלולרי אשר אצלם מותקנת אותה אפליקציה. כך, אם חבר מזמין אותי לפיצה, אוכל בקלות להחזיר לו כסף גם אם אין לי מזומן כרגע. כל מה שצריך זה שאותה אפליקציה תהיה מותקנת גם אצלו.

יתרון נוסף הוא שההעברה באמצעות האפליקציה אינה דורשת תשלום עמלות (בניגוד להעברה רגילה ברוב החשבונות).

חסרונות: אם האדם אליו תרצה להעביר את הכסף לא הוריד את האפליקציה, הכסף לא יעבור אליו.

למורה: (3 דק')

שאלי: האם שמעתם פעם את המושג "להיכנס למינוס"? למה הכוונה?
אספי תשובות **והסבירי:** "להיכנס למינוס" נקרא גם "משיכת יתר" (או- אוברדרפט). משיכת יתר היא זכות שנותן הבנק ללקוח למשוך כספים מחשבונו גם כשהיתרה בחשבון איננה מאפשרת זאת, כלומר להיכנס ליתרה שלילית. משיכת יתר היא סוג של הלוואה או אשראי, והבנק גובה בעבורה ריבית.

שאלי: מהי ריבית?
ריבית היא "מחיר ההלוואה". כאשר אנו במשיכת יתר אנו בעצם חייבים לבנק כסף. הבנק מלווה לנו כסף ועל כך אנו משלמים. בהמשך נלמד יותר לעומק על הלוואות וריביות. כמובן שמומלץ לא להיכנס למינוס. אנו מעוניינים לשמור על מאזן חיובי בחשבון העובר ושב שלנו.

הרחבה למורה:

המאפיין העיקרי של משיכת יתר, לעומת סוגי הלוואות אחרים, הוא הגמישות. מרגע שנקבעה מסגרת האשראי של הלקוח, אין צורך לבקש אישור לכל הלוואה בנפרד. הריבית משולמת רק בגין הימים שבהם החשבון נמצא בפועל במשיכת יתר. לכן, משיכת יתר היא פתרון נוח יותר מנטילת הלוואה כאשר יש צורך בהלוואה לתקופה קצרה (לדוגמה, כאשר יש צורך בהוצאה גדולה כמה ימים לפני קבלת תשלום או משכורת). עם זאת, הריבית על משיכת יתר גבוהה ביחס לריבית על הלוואות אחרות. לכן לטווח ארוך,

משיכת יתר היא פתרון נחות ביחס לסוגי הלוואות אחרים.

למורה: (10 דק')

פעילות סיכום וחזרה על המושגים שנלמדו בשיעור
מטרת הפעילות: התלמידים יסבירו ויבדילו בין המושגים השונים שנלמדו בשיעור
ציוד נדרש:

- נספח א' (שקף 16) - שאלות ותשובות
 - 4 דפים עם ניקוד שונה על כל דף - 3 נק', 10 נק', 25 נק', ו-50 נק'.
 - דבק סלוטייפ להדבקת הניקוד על הכיסאות
 - חצאי דפים לכתיבת תשובות
- מהלך הפעילות: חלקי את הכיתה ל-4 קבוצות. כל הקבוצות יושבות בקצה אחד של הכיתה במעגלים קטנים. בקצה השני של הכיתה הכיני 4 כיסאות בשורה והדביקי עליהם דפים עם ניקוד שונה (כל כיסא מייצג ניקוד שונה). בכל סבב מוצגת לקבוצות שאלה בנוגע למושגים שנלמדו בשיעור. על הקבוצות לרשום על פתק כמה שיותר מהר את התשובה הנכונה, לשלוח "רץ" עם התשובה שיתיישב על הכיסא עם הניקוד הגבוה ביותר. לאחר שכל הרצים התיישבו חושפים את התשובות. מי שענה נכונה זוכה בניקוד שרשום על הכיסא שלו. הניקוד מצטבר לקבוצה. הקבוצה בעלת הניקוד הגבוה ביותר בסוף המשחק היא המנצחת.

חוקים והרחבות:

- מי שרץ ללא פתק עם תשובה כתובה (גם אם הוא יודע את התשובה הנכונה), קבוצתו נקנסת בניקוד שעל הכיסא שהתיישב.
- קבוצה שענתה תשובה לא נכונה, תיקנס בכמות הניקוד שעל הכיסא שתפסה.

- שדרוג המשחק 1- הדבקת פתקי הניקוד על הכיסאות באופן מוסתר כך שהרץ צריך לחפש את הכיסא עם הניקוד הכי גבוה
- שדרוג המשחק 2- לפני השאלה האחרונה להחליף את כל הפתקים לניקוד '100' ולהדביק באופן מוסתר כך שכל הקבוצות זוכות בניקוד 100

למורה: (2 דק')

סכמי את השיעור: בשיעור זה למדנו על מושגים חדשים מהעולם הפיננסי. דיברנו על ההבדלים בין בנק מרכזי לבנק למסחרי ומנינו מס' מוסדות פיננסי נוספים. לאחר מכן דיברנו על חשבון עובר ושב שבו מפקידים את הכסף ומושכים ממנו למען פעולות שונות. דנו בסוגי אמצעי תשלום- מזומן, כרטיס אשראי, המחאות ואפליקציות תשלום ועל היתרונות והחסרונות שלהם. לבסוף, הסברנו מהי "משיכת יתר" וריבית.

הציגי לתלמידים את משימת החקר לשיעור הבא:

- מאיזה גיל ניתן לפתוח חשבון בבנק?
- כיצד פותחים חשבון בבנק?

נספח א' - שאלות ותשובות

1. בנק ישראל הוא הבנק של המדינה. כתבו שימוש אחד שיש לבנק זה
- הדפסת כסף, פיקוח על הבנקים, טיפול בתלונות הציבור
2. מהו חשבון עובר ושב?
- החשבון השוטף אליו מופקד כסף ומושכים ממנו כסף
3. נכון או לא נכון- החזקת חשבון בנק היא בחינם
- לא נכון
4. מהם ארבעת אמצעי התשלום הנפוצים?
- מזומן, כרטיס אשראי והמחאות
5. כתבו יתרון וחסרון אחד לשימוש במזומן
- יתרון- מוחשי, חסרון- עלול להיגנב, סכנה בזיוף
6. כתבו יתרון וחסרון אחד לשימוש בכרטיס אשראי
- יתרון- קניות באינטרנט, תשלומים, חסרון- לא מוחשי
7. כתבו יתרון וחסרון אחד לשימוש בהמחאות
- יתרון- לתשלום עתידי, חסרון- מסורבל
8. כתבו יתרון וחסרון אחד לשימוש באפליקציית תשלום
- יתרון- פשוט ונוח לשימוש, חסרון- רק אם לצד השני יש את אותה אפליקצייה
9. מהי "משיכת יתר"?
- כניסה ליתרה שלילית בחשבון העו"ש
10. מהי ריבית?
- המחיר שאנו משלמים עבור הלואה מהבנק

למורה:

זהו שקף מוסתר, נספח א' לשימוש בפעילות המסכמת של השיעור.

מושגים לחזרה הם:

- בנק מסחרי
- בנק מרכזי
- חברות כרטיסי אשראי
- חשבון עובר ושב
- אמצעי תשלום: כרטיס אשראי, מזומן, צ'קים, אפליקציית תשלום
- משיכת יתר
- ריבית